

Posudek na bakalářskou práci

☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Jan Votýpka Datum: 20. 8. 2020
Autor: Eva Černa	
Název práce: Diagnostika leishmanióz u lidí a psů	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Práce je obsáhlým přehledem různých diagnostických metod využívaných pro potvrzení lidských a psích leishmanióz. Autorka přehledně a relativně výstižně uvádí principy, výhody a nevýhody jednotlivých metod a součástí práce je i přehledná tabulka, kde jsou jednotlivé metody shrnuty a hodnoceny stran jejich senzitivity, specifity, ceny a náročnosti.	
Struktura (členění) práce: Práce má 23 stran textu a její členění odpovídá zvyklostem. Bylo by možné zkrátit některé kapitoly úvodní části, kde je zbytečně věnován prostor jednotlivým kapitolkám jako „Přenašeči“, „Životní cyklus“ apod. Tyto kapitolky jsou z hlediska obsahu BP zbytečné a navíc jsou zpracovány jen povrchně, nepřináší hlubší vhled do problematiky a jejich stručnost pak vede k nepřesnostem (např. přenašeči savčích leishmanií jsou i „tiplíci“ atd.). Vhodnější by bylo se těmto částem nevěnovat a „jít rovnou na věc“, tedy na hlavní sdělení BP. Rovněž popis a rozšíření onemocnění/původců je zbytečně rozsáhlý. Oceňuji závěrečnou syntézu získaných poznatků ve formě originální tabulky, která částečně sumarizuje předchozí text a je velmi přínosnou částí BP. Nicméně bych velmi ocenil ještě informaci o využití příslušných metod (např. experimentální, občasné, běžné, doporučené).	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Literární zdroje jsou sice dostatečné a celkový počet citací je velmi vysoký (pokud by došlo k vynechání některých nadbytečných pasáží (viz výše) bylo by možné snížit i počet citací, avšak často dochází ke zvláštní kombinaci, kdy jsou citovány velké přehledové studie a současně autorka rozebírá i jednotlivé konkrétní případy využití. Práce tak místy působí nevyváženě, nicméně mám pro tuto nejednotnost pochopení, protože zvolené téma je velmi obsáhlé a svým způsobem i značně složité. Je škoda, že se autorka nevyvarovala řady formálních chyb, a to zejména v seznamu citované literatury, včetně neúplného seznamu autorů, velká vs. malá písmena, kurzíva, nejednotnost v citování atd. atd., rovněž tak pro citace v textu zvolila velmi nezvyklý formát, který rozhodně nelze doporučit.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Neobsahuje	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Je vhodné vyzdvihnout jazykovou úroveň a celkovou srozumitelnost a plynulost textu, který se docela dobře čte. Rovněž znovu zmiňuji tabulku, která sumarizuje základní	

poznatky obsažené v textu, škoda jen, že nejsou uvedeny i další informace. Rovněž by bylo vhodné uvést, jestli existují doporučené diagnostické postupy (WHO, CDC atd.) a v jakých regionech, nebo při jakých typech onemocnění je preferován ten který typ diagnostického přístupu (toto je sice částečně v BP zmíněno, nikoli však příliš přehledně). Obrovské množství zmíněných diagnostických metod působí trochu roztráštěným dojmem, a proto by bylo vhodné uvést na závěr BP nějakou vhodnou sumarizaci a „doporučení“.

Drobné formální chyby:

kurzíva jen v rodech a níže

skupina vs. rod

nikoli zavlečení, ale rozšíření leishmaniózy do střední Evropy

brasiliensis vs. *braziliensis*

uříznuté buňky (spíše tkáň)

používání *L. chagasi*

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Předložená BP je poměrně kvalitní a seznamuje čtenáře s velkou paletou různých diagnostických metod využívaných (někdy rutině, jindy spíše experimentálně) v diagnostice leishmanióz. Pokud se autorka podrobněji seznámila a pochopila princip zmiňovaných metod, je to rozhodně velmi chvályhodné a přínosné. Samotný text je souvislý, čtivý a informativní; škoda jen, že chybí hlubší syntéza a výsledná analýza zmiňovaných metod (zmíněné hodnocení metod uvedené v BP je často značně poplatné době a typu článku, z něhož autorka čerpala).

Otázky a připomínky oponenta:

Připomínky:

Psi nejsou jen rezervoárem, ale jsou to i pacienti (ve veterinárním pojetí).

V současnosti se leishmanie člení spíše na základě molekulárně-biologických než biochemických dat.

Pravděpodobnost kontaminace u qPCR a cPCR je srovnatelná.

Autorka uvádí, že cPCR je složitá zatímco nestedPCR je snadná – přitom nestedPCR je složitější cPCR!

Nelze se zcela ztotožnit s tvrzením, že „u většiny nových metod odpadá nutnost invazivních zákroků“, protože zejména u molekulárně-biologických metod stále platí, že výsledek metody záleží především na kvalitě odběru (tedy na kvalitně provedené biopsii).

Otázky:

- Jaké jsou nevýhody LST (kožní test)?
- Autorka uvádí nízkou specifitu klasických parazitologických metod (které definuje jako odběr tkáně a následná verifikace přítomnosti parazita pod mikroskopem, případně kultivační metody) – jak tedy dochází k falešně pozitivním diagnózám?
- Jaké jsou doporučení WHO/CDC apod.?
- Jaká je diagnostická praxe v ČR?
- Jaké (DNA) lokusy jsou nejčastěji využívány pro PCR detekci/diagnostiku?

Jednoznačný návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka bude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta: